

KALENDERPLAAN 2003

JAANUAR

6.	Viipekeeles kursused Viipekeeles kursused (1 x nädalas E või K)	Tallinnas Ehte 7 kell 17.00 Rakveres Lille 8 kell 17.00
12.,26.	Viipekeeles kursused	Viljandis Posti 10 kell 10.00

VEEBRUAR

9.,16.	Viipekeeles kursused Viipekeeles kursused Viipekeeles kursused Seminar implantaadilaste rehabilitatsioonist	Rakveres Lille 8 kell 17.00 Tallinnas Ehte 7 kell 17.00 Viljandis Posti 10 kell 10.00 Tartus, info alates 10.01.03 epp.muil@neti.ee
--------	---	---

MÄRTS

22.	Infolehe väljaandmine EKLVL aastakoosolek Viipekeeles kursused Viipekeeles kursused	Tallinnas Ehte 7 kell 12.00 Tallinnas Ehte 7 kell 17.00 Rakveres Lille 8 kell 17.00
9.,23.	Viipekeeles kursused	Viljandis Posti 10 kell 10.00

Eelinfo FEPEDA perekokkutulekust Rootsis 30 km Örebrost 29. juulist kuni 3. augustini 2003. a.

Kuni 30.04.2003 ja alates 01.05.2003 on osalustasud järgmised:

Täiskasvanu	325 EUR	350 EUR
12–17aastane laps	250 EUR	275 EUR
4–11aastane laps	150 EUR	175 EUR
Alla 4aastased	tasuta	

Ööbides kaasavõetud telgis on osalustasu väiksem (umbes 1000 SEK). Juurde peab arvestama veel transpordi koha peale ja tagasi. Noortele on kokkutulekul paralleelselt oma programm.

Eelmises infolehes kirjutas Marika Sepp 2002. aasta perekokkutulekust Hispaanias Burgoses. Pole mingit põhjust arvata, et järgmisel suvel Rootsis oleks põnevust vähem. Ehkki hind on Eesti mõttes soolane, tasub sellest suurest üritusest osavõttu kindlasti kaaluda! Huvitatutel anda endast teada EKLVL Airi Püssile või Marika ja Toomas Sepale.

Keeleaasta vahetub puuetega inimeste aastaks

Mööduvat 2002. aastat tähistati Euroopas keelte aastana, saabuv 2003. aasta on pühendatud puuetega inimestele.

Rahulikke pühi ja tegusat uut aastat!

Arvutid

Jaauarikuus peaksid lastevanemate liiduni jõudma lubatud kasutatud arvutid justiitsministeeriumist. Vaatame arvutid kindlasti enne üle, et mitte asjatult vedada töökõlbatuid detaile. Seejärel saame arvutid peredele kätte jagada – loodame, et jätkub kõigile, kes soovi avaldasid! Alates jaanuari lõpust võtke Airi Püssiga ühendust, et täpsemalt kokku leppida arvutite transpordi osas.

Jõulukommid

EKLVL EPIFondi rahastamisel valmistas jõulurõõmu 155-le Tartu Hiie Kooli, Porkuni Kooli, Narva Paju Kooli, Tartu Nukitsamehe Lasteaia ja Pärnu Kastani Lasteaia kuulmispuudega lapsele.

Talvine keelelaager

25.–30. detsembril toimub Järvamaal Rummusaare Puhkebaasis jätku-keelelaager 25-le lapsele. Keelelaagri tingimusteks on, et pooled lastest on venekeelsed kuulmispuudega lapsed ja pooled eestikeelsed. Talvelaager toimub esmakordselt ja Rummusaares – loodame, et laste eesti kirjakeele ja eesti viipekeeles oskus pisutki paraneb ja et lund talverõõmude nautimiseks jätkub!

Sõrmenditega värske taskukalender

Lions Klubi Tallinn-Kristiine toel valmis 2003. aasta EKLVL taskukalender koos eesti sõrmenditega.

Aastakoosolek 2003!

Tulge kindlasti koosolekule 22. märtsil, saate teada tehtust ning kaasa rääkida eelseisvate plaanide paikapanemisel! Täpsemalt vaata eraldi kutset.

Infopäevadest maakondades

Oleme EKLVL volikogus mitut puhku arutanud vajadust vahetumalt suhelda maakondlikul või piirkondlikul tasandil, nii-öelda viia teadmised koju kätte. Ootame rohkem ka kohapealset initsiatiivi! Senine kogemus näitab, et huvi igasuguse informatsiooni järel on suur, probleem on aga pigem selles, et ei osata oma küsimustele vastuseid leida.

Järjekindlalt tuleb selgitada puudega inimesi puudutavat seadusandlust, toetuste taotlemise korda jne. Üha enam aktuaalne on ka kurtide tööhõive probleemistik (ligikaudu pooled täiskasvanud kurtidest on töötud), see on omakorda tihedalt seotud kooliteega ning kutse omandamise võimalustega. Ka kuulmist toetavad abivahendid (kuuldeaparaadid, sisekõrva implantaat) muutuvad aina täiuslikumaks.

Kahjuks on eriti suures infopuuduses venekeelsed kurtid ning ka need kuuljatest venekeelsed lapsevanemad, kes eesti keelt ei oska. Kavandame kevad- ja sügishooajaks asjakohast venekeelsete infopäevade sarja Tallinnas ja Ida-Virumaal (toetuste süsteem ja toetuste taotlemine, abivahendid, haridusküsimused jne), ka peaksid kevadepoole tõlgitud ja paljundatud saama mitmed vastavad volidud.

Vajaliku ettevõtmisena toimus 16. novembril **Viljandis** Kurtide Ühingu eestvedamisel infopäev, kuhu kutsuti osalema ka Airi Püss EKLVL-st. A. Püss tutvustas lastevanemate liidu tegemisi ja tulevikuplaane, andis ülevaate kurtide hariduse ajaloost ja hetke statistikast. Koos osalejatega arutleti teemal, kuidas saab kurt noor hakkama kutseõppes koos kuuljatega ja milliste raskustega pörkub kooli lõpetanud noor kokku erialase töö otsingul.

Implantaadilapse rehabilitatsioonist

SA TÜ kliinikumi kõrvakliiniku CI meeskond plaanib koostöös EKLVL Implantaadilaste seltsiga korraldada veebruaris-märtsis **Tartus** sisekõrva implantaati kasutavate laste hariduse alase **seminari**.

Kavas on lühikesed ettekanded Eesti lektoritelt: Ülevaade kuulmispuudega laste haridusteest tänases Eestis; sisekõrva implantatsioon protsessina; rehabilitatsioon; SA TÜ Kliiniku Kõrvakliiniku CI meeskonna töö, lapsevanemavanema ootused.

Pikemalt tutvustatakse Suurbritannia Nottinghami Pediaatrilise CI keskuse tegevusmudelit. Nottinghamis asub suuruselt teine implantatsioonikeskus Euroopas, aastas saab selles keskuses sisekõrva implantaadi keskeltläbi 40 last. Seminari külalislektoriks on kutsutud Nottinghami CI keskuse juht, Suurbritannia kurte õpetavate õpetajate ühingu (BATOD) president **Sue Archbold**.

Seminar on mõeldud eelkõige CI-d kasutavate või seda taotlevate laste vanematele, samuti logopeedidele ja õpetajatele, aga ka teistele kuulmispuudega laste oraalsest õpetussuunast huvitatuile.

Osaleda soovijail palun täpsema info saamiseks võtta alates 10. jaanuarist 2003 ühendust Epp Müiliga e-posti epp.muil@neti.ee või telefoni 056 493041 teel.

Kes on ja mis erialal ametit õppinud/õppimas? Kes õpivad kõrgkoolis või on kõrgkooli lõpetanud?

Viimasel ajal on minu käest tihti küsitud, mis saab kurdist lapsest pärast kooli. Kas tal on võimalik kuskil edasi õppida? Mida ta saaks õppida? Millised on takistused? Kui konkurentsivõimelised on kurtid töajouturul? Mis ameteid üldse on meie noored valinud?

Olen püüdnud sellekohast infot süstematiseerida. Täpne arvepidamine seni kahjuks puudub, aga loodan, et alljärgnevas tabelis toodud andmed kuulmispuuetega noorte õpivalikute kohta annavad vähemalt osalise ülevaate. Andmed aitavad ehk lastel ja vanematel otsusele jõuda, milline tee pärast põhi- või keskkooli lõppu valida.

Kellel on lisandusi või parandusi, andke palun mulle kindlasti teada kas e-posti (eklv1@online.ee või eklv1@eklv1.ee) või telefoni/faksi (6008552) kaudu. Täna.

Airi Püss

K u t s e

Olete oodatud

Eesti Kuulmispuuetega Laste Vanemate Liidu aastakoosolekule

laupäeval, 22. märtsil 2003. aastal algusega kell 12.00

Tallinnas Ehte 7 Tallinna Kurtide Kooli saalis

(buss 40, 33, troll 9 NISU peatus).

Päevakorras:

Osavõtjate registreerimine	11.00–12.00
Volikogu koosolek	11.00
1. Koosoleku avamine <i>Toomas Sepp</i>	12.00
1.1. Liikmete arvu kontroll	
1.2. Külaliste esitlemine	
1.3. Koosoleku juhataja ja protokollija valimised	
1.4. Päevakorra kinnitamine	
2. Aasta tegevuse läbiarutamine	12.15
2.1. Aastaruande esitamine <i>Toomas Sepp</i>	
2.2. Finantsaruande esitamine <i>Toomas Sepp</i>	
2.3. Kuulmisabivahendite Fondi tegevusaruanne <i>Mari Reilson</i>	
2.4. Implantaadilaste Seltsi tegevusaruanne <i>Epp Müil</i>	
2.5. Revidendi hinnangud aruannetele <i>Meemo Kalvik</i>	
2.6. Sõnavõttud aruannete kohta	
2.7. Hinnangu andmine	
3. Külaliste sõnavõttud	13.00
Vaheaeg (kohvipaus) 13.30–14.00	
4. Ettepanekud 2003. aasta tegevuskava ja eelarve kohta	14.30
5. EKLVL volikogu liikmete ja revidendi valimised	
6. Koosoleku lõpetamine	15.00
Järgneb uue volikogu koosolek	15.00–16.00
Lastele eraldi programmi ei ole.	

NIMI	ÕPPEASUTUS	ERIALA, KURSUS / LÕPETAMISE AASTA, MÄRKUSED
1. Erm, Aivo	Tallinna Pedagoogikaülikool	filmioperaator, 3. kursus
2. Jõeveer, Triin	Tallinna Pedagoogikaülikool	klassiõpetaja+inglise keele õpetaja, 1. kursus
3. Tekkel, Katre	Tallinna Pedagoogikaülikool	kehakultuur, 2. kursus?
4. Kallaste, Kristi	Tallinna Pedagoogikaülikool	eesti keel ja kirjandus2001?, magistrantuuris
Kallaste, Kristi	Tallinna Pedagoogiline Seminar	lasteaia ja algklassiõpetaja, 1996
5. Mändsoo, Merike	Tallinna Pedagoogiline Instituut	kehakultuur, 1993?
6. Purv, Argo	Tallinna Tehnikaülikool	infotehnoloogia, 3. kursus
7. Puu, Mairi	Tallinna Tehnikaülikool	infotehnoloogia, katkestanud peale 2. kursust
8. Liin, Alar	Eesti Kunstiakadeemia	arhitektuur, 2. kursus
9. Sarapuu, Toomas	Eesti Kunstiakadeemia	maal
10. Haas, Andreas	Tartu Ülikool	geograafia, 2. kursus
11. Adama, Reet	Tartu Ülikool	eripedagoogika, 1995?
12. Haus, Urmas	Tartu Ülikool	eripedagoogika
13. Pöld, Eda	Tartu Ülikool	eripedagoogika
14. Papp, Tiit	I Studium	majandus
15. Kääramees, Urmas	I Studium	majandus, lõpetamata
16. Tõnurist, Tiia	Tallinna Kergetööstustehnikum	rõivaste konstrueerimine ja modelleerimine
17. Pukk, Liina	Tallinna Majanduskool	raamatupidamine, 1. kursus
18. Liiviste, Andres	Tallinna Majanduskool	infotehnoloogia, 2002?
19. Kits, Kristiina	Tallinna Majaka Teeninduskool	pagar-kondiiter, 2. kursus
20. Kazalov, Mai	Tallinna Majaka Teeninduskool	pagar-kondiiter, 1. kursus
21. Aunapuu, Katrin	Tallinna Majaka Teeninduskool	pagar-kondiiter, 1. kursus
22. Uripea, Marko	Kehtna Majandus-ja Tehnoloogiakool	infotehnoloogia, 1. kursus
23. Kabral, Henno	Kehtna Majandus-ja Tehnoloogiakool	infotehnoloogia, 1. kursus
24. Pääro, Reigo	Kehtna Majandus-ja Tehnoloogiakool	infotehnoloogia, 1. kursus
25. Laansoo, Kristel	Kehtna Majandus-ja Tehnoloogiakool	infotehnoloogia, 1. kursus
26. Mägi, Kairi	Kehtna Majandus-ja Tehnoloogiakool	infotehnoloogia, 1. kursus
27. Matvijenko, Sergei	Tallinna Pedagoogiline Seminar	lasteaia ja algklassiõpetaja, 1996
28. Adama, Veiko	Tallinna Pedagoogiline Seminar	lasteaia ja algklassiõpetaja, 1996
Adama, Veiko	Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus	infotehnoloogia
29. Ojastu, Annely	Tallinna Pedagoogiline Seminar	lasteaia ja algklassiõpetaja, 1996
30. Kuusk, Riina	Tallinna Pedagoogiline Seminar	lasteaia ja algklassiõpetaja, 1996
31. Ristjan, Reet	Tallinna Pedagoogiline Seminar	lasteaia ja algklassiõpetaja, 1996
Ristjan, Reet	Tallinna Pedagoogiline Seminar	sotsiaaltöö
32. Murd, Aire	Tallinna Pedagoogiline Seminar	lasteaia ja algklassiõpetaja, 1996
Murd, Aire	Tartu Ülikool	eripedagoogika, katkestanud
33. Põderson, Riina	Tallinna Pedagoogiline Seminar	lasteaia ja algklassiõpetaja, 1996
34. Tõldsepp, Tiina	Tallinna Pedagoogiline Seminar	lasteaia ja algklassiõpetaja, 1996
35. Öun, Maret	Tallinna Pedagoogiline Seminar	lasteaia ja algklassiõpetaja, 1996
36. Pärn, Lilli	Tallinna Pedagoogiline Seminar	lasteaia ja algklassiõpetaja, 1996
37. Hani, Ursula	Tallinna Pedagoogiline Seminar	lasteaiaõpetaja
38. Umbjärv, Margit	Tallinna Pedagoogiline Seminar	lasteaiaõpetaja
39. Ira, Andres	Viljandi Ühendatud Kutsekeskkool	ehitusviimistleja, 2001
40. Laansoo, Kristjan	Viljandi Ühendatud Kutsekeskkool	ehitusviimistleja, 2. kursus
41. Laurits, Marge	Viljandi Ühendatud Kutsekeskkool	ehitusviimistleja, 1. kursus
42. Oppe, Reelika	Viljandi Ühendatud Kutsekeskkool	ehitusviimistleja, 1. kursus
43. Teder, Katrin	Viljandi Ühendatud Kutsekeskkool	ehitusviimistleja, 1. kursus
44. Taigla, Mait	Viljandi Ühendatud Kutsekeskkool	ehitusviimistleja, 2. kursus
45. Paltser, Silver	Viljandi Ühendatud Kutsekeskkool	ehitusviimistleja, 2. kursus
46. Jaakson, Raido	Viljandi Ühendatud Kutsekeskkool	sanitaartechnika, 1. kursus
47. Betlem, Triin	Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus	infotehnoloogia
48. Kurm, Kerli	Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus	individuaalõmblus
49. Jürgenthal, Virge	Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus	individuaalõmblus
50. Allik, Marko	Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus	puutöö
51. Mäe, Martin	Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus	puutöö
52. Kaunissaar, Ivo	Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus	puutöö
53. Ervin, Jaan	Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus	puutöö
54. ?, Aldo	Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus	puutöö
55. Kurg, Riho	Ameerika	kirikuõpetaja
56. Kuningas, Jaana	Juuksutite ja kosmeetikute erakool	juuksur, 1999

HUPiCamp 2002

Juba teist aastat järjest kutsus Eesti Punane Rist EKLVL kaudu kurte noori Soome rahvusvahelisse kontaktilaagrisse. Eelmisel aastal osales laagris kolm Tallinna Kurtide Kooli õpilast. Sel aastal võtsid 8.–14. juulini Helsingis toimunud laagrist osa viis 9. klassi noort: Erelly Saluveer, Elis Uustal, Liis Laidra, Eduard Anari ja Viktor Šilov. Lisaks neile veel allakirjutanu.

Rahvusvahelise kontaktilaagri korraldaja on Soome Punane Rist. Sel aastal võtsid peale soomlaste laagrist osa veel eestlased ja leedulased, kokku 50 noort. Eestist peale meie rohkem kedagi polnud. Leedust olid tulnud kaks noort Punase Risti vabatahtlikku. Soome poolt osalesid liikumispuudega noored ning Punase Risti vabatahtlikud.

Kontaktilaager on mõeldud sõprusuhete loomiseks ja tugevdamiseks puudega ning tavanoores vahel. Laagri ametlikeks keelteks olid inglise ja soome keel. Eesti osalejatele oli laager preemiareisiks hoolika inglise keele õppimise eest ning võimaluseks oma oskusi ka praktikas kasutada. Kindlasti tugevdas laager motivatsiooni edasisteks keeleõpinguteks.

Laagris olid omavahel ühendatud nii hariv kui ka meelelahutuslik pool. Kõik osalenud õppisid, kuidas aidata liikumis- ja nägemispuudega inimest, mis on kurtus ja kuidas suhelda kurdi inimesega. Oma kooliteest ja elust oli kutsutud kõnelema külaline Soome Kurtide Liidust,

kelle kogemused pakkusid meie noortele palju äratundmisrõõmu, kuna samalaadseid rõõme–muresid on ka nemad kogenud. Väljasõitude käigus tutvustati Soome vabatahtlike vetelpäästjate tööd, osaleti orienteerumisvõistlusel ning tutvuti Helsingi linnaga.

Kõik laagrilised said oma nahal tunda, et ratastoolis liikumine pole sugugi nii kerge nagu kõrvaltvaatajale tunduda võib. Kaldteest ülesõiduga ei saanud sugugi mitte kõik hakkama. Külalised Helsingi Ratastoolitantsu Klubi õpetasid ratastoolitantsu nii toolisistuja kui ka seisja poolelt vaadatuna. Omandatud oskusi oli võimalik demonstreerida lõpuõhtu peol. Lõpuõhtu oli korraldatud traditsioonilise Soome vabaõhu rahvapeona, kust ei puudunud piletikontroll, loositav tantsupartner, õnneloos ega söögi-joogi müügilett. Pimeduse saabudes suunduti saali, kus toimus disko.

Laagris õpiti ehteid valmistama, riidevärvimist, improviseerimist, täpsuslaskmist, noolepuhumist jne. Viktoriinis pidi näitama oma teadmisi Soome loodusest, samuti hinnati Soome kaardi tundmist. Tänu rohketele võistlusreisidele naaberriiki ei valmistanud linnade leidmine kontuurkaadilt meile eriti suuri raskusi.

Oli meelde jääv nädal juulikuisest Soomes!

Egle Püvi

Lapsed kirjutavad

Punase Risti laager Tallinnas

19.-20. oktoobril olin Punase Risti laagris. Mulle meeldis rohkem pühapäevane päev. Pühapäeval käisime Kanutiaia majas. See asub Aia tänaval. Seal oli huvitav, sest värvisime tassi. Sirle oli oma kaameraga ka seal. Tema filmis. Pärast mängisime „elevandimängu”. Kõigile meeldis, sest seal olid kuuljad lapsed ka. Pärast mängu läksime teise majja sööma. Pärast söömist tegime torti. Tort oli kohupiimast, peal olid kiivi- ja banaaniõigud. Mailis õpetas kuuljatele viipekeelt. Mina ka õpetasin. Meil oli väga lõbus. Mulle meeldis väga Punase Risti laagris.

Jutu kirjutas

Kätlin Kõiva

Tallinna Kurtide Kooli 5. klassist.

Uued kodulehe ja e-posti aadressid

Peatselt muutuvad EKLVL elektroonilised aadressid:

e-post eklvl@eklvl.ee
veebileht www.eklvl.ee

Teatage oma e-posti aadressid!

Kellel on e-posti aadress olemas ja kasutab seda, palun andke EKLVL teada, et oleks võimalik infot edastada operatiivsemalt!

Äratuskellad

Tellitud vibreerivad äratuskellad saabuvad jaanuari alguses – kui võtate ise Airi Püssiga ühendust, saate kellad kiiremini kätte! Soodushinnaga kell maksab 150 krooni, täishind on 600 krooni.

EKLVL

Ehte 7, Tallinn 10318
tel/faks (0) 6008 552
tel/tekstitel (0) 6008 551
GSM 052 01 428

e-post: eklvl@online.ee
www.online.ee/~eklvl
arveldusarve Hansapangas 22 100 111 5854

Infoleht

Toimetus: Airi Püss, Külli Terras, Epp Müil